

ELENA pomáhá při revitalizaci neehospodárných budov

Co doporučuje EPC specialista Národní rozvojové banky Vladimír Sochor

Ceny energií výrazně stoupají a financovat budovy náročné na spotřebu energií není jednoduché. Situace tak nahrává jejich revitalizaci. Právě k tomu přispívá Národní rozvojová banka s programem ELENA pro města, kraje, instituce a podnikatele. Banka pomůže při přípravě revitalizace neehospodárných budov a ušetří 90 procent nákladů. Celkovou investici pomohou splatit ušetřené peníze za energie. Jak na EPC projekty radí v rozhovoru specialista EPC programu Národní rozvojové banky ELENA Vladimír Sochor.

Cílem Evropské unie je do roku 2030 zrenovovat na 35 milionů neehospodárných budov. Úspory za energie jsou často spojovány s EPC projekty. Můžete vysvětlit, co je jejich podstatou?

Podstatou je, že standardně vybraná dodavatelská firma, které se říká poskytovatel energetických služeb (také ESCO z anglického Energy Services Company), se smluvně zaručí za instalaci dojednaných energeticky úsporných opatření, ovšem zejména za to, že tato opatření přinesou konkrétně smluvně dohodnutý objem úspor energie, což lze přepočítat i na úspory nákladů souvisejících se spotřebou energie. Pokud by sjednané úspory nebyly dosaženy, firma ESCO nedostane zapláceno celou hodnotu podle smlouvy. Obvykle je u EPC projektů uváděna ještě jedna zajímavá vlastnost, a to že firma ESCO uhradí investici do energeticky úsporných opatření, která je postupně splácena po dobu trvání smluvního vztahu, což bývá 8 až 12 let.

S EPC projekty je v Česku dlouholetá zkušenost, přesto stále nejsou úplně známé. Můžete upřesnit, u jakých objektů je vhodné aplikovat takový projekt?

EPC projekty jsou v ČR realizovány již opravdu dlouhou dobu. První EPC projekty jsou z let 1993–1994. Co se týká jejich vhodnosti, může jít v zásadě o jakékoli objekty, kde je větší objem spotřeby energie. Nejvíce projektů funguje ve veřejném sektoru, jako jsou školská, zdravotnická, sportovní, kulturní nebo administrativní zařízení. Jsou ale vhodné i pro sektor podnikatelů.

Jaký typ revitalizace nejčastěji neehospodárné budovy vyžadují?

Je stále velmi obvyklé, že pokud se mluví o úsporách energie, představou je, že je nutné objekty zateplit a vyměnit okna a dveře. Tato opatření jsou však investičně náročná a důležité je zjistit, v jaké kombinaci všech energeticky úsporných opatření se projekt nejvíce vyplatí. To se nejlépe ukáže při zpracování analýzy vhodnosti objektů pro EPC projekt. Velmi podstatné u úspor

energie je najít vhodnou kombinaci mezi investičně náročnějšími opatřeními, která přináší vyšší úspory a méně investičně náročnějšími opatřeními, bez kterých se péče o budovu a optimalizaci spotřeby energie projekt neobejde.

Můžete uvést příklady úspěšně realizovaných EPC projektů v Česku?

Za dobu více než 25 let se v ČR uskutečnilo přes 260 EPC projektů. Mezi nejzajímavější určitě patří budovy Národního divadla, kde několik EPC projektů přineslo „zlaté kapličky“ mnoho miliónů uspořené náklady. K dalším kulturním objektům v Praze patří Stavovské divadlo nebo budova Rudolfiny. Uplatnění EPC projektů je tedy možné i u památkově chráněných objektů. Dalším úspěšným příkladem je v Kongresové centrum Praha nebo hotel Thermal v Karlových Varech. Nejvyšší počet projektů byl ovšem realizován v objektech řady měst a krajů.

V Česku se často na neehospodárné budovy zapomíná. Kolik procent je u nás těchto energeticky náročných budov?

V ČR je stále velké množství neehospodárných budov. Důležité ovšem je, jaká je motivace k energeticky úsporným projektům. Současná doba nahrává zájmu o takové projekty, protože zvyšování cen za energii zvyšuje tlak na možnosti snižování spotřeby energie.

V souvislosti s investicemi do EPC projektů Národní rozvojová banka (NRB) představila program ELENA. Co konkrétně zájemcům nabízí?

Program ELENA podporuje přípravu energeticky úsporných projektů formou komplexního poradenství. Prostředky do programu banka získala z evropského

programu ELENA prostřednictvím Evropské investiční banky a jde o prostředky, které mohou uhradit 90 % nákladů na přípravu projektu. NRB se snaží nastavit podmínky tak, aby zájemce o podporu získal kvalitně připravený energeticky úsporný projekt.

EPC projekty jsou někdy spojovány se zdlouhavým a nákladným procesem. Jak tedy ELENA přesně pomáhá?

Při přípravě EPC projektů je obvykle nutné se spojit s některou firmou, která se specializuje na poradenství při přípravě takových projektů. Nejdříve je nutné vybrat si firmu a potom projít vysvětlovací procesem, zpracováním zadávací dokumentace a organizací výběrového řízení, což obvykle zabere dost dlouhou dobu a také nemalé prostředky. Tomu má právě program ELENA pomoci. Národní rozvojová banka má pět vybraných renomovaných poradenských firem, které se specializují právě na

Co je program ELENA

Program ELENA podporuje přípravu energeticky úsporných projektů formou komplexního poradenství. Své služby nabízí městům, krajům, institucím i podnikatelům. Cílem programu je usnadnit realizaci energeticky úsporných opatření. Je zaměřen na renovace stávajících nemovitostí a cílené investice do technologických a stavebních opatření. Program ELENA nabízí úhradu 90 % způsobilých výdajů na vybrané činnosti spojené s realizací projektu.

přípravu EPC projektů. Zároveň má Národní rozvojová banka k dispozici prostředky, které 90 % nákladů na přípravu projektu uhradí.

Kolik peněz zájemci, kteří se rozhodli investovat do energeticky náročných budov, ušetří?

Výše úspor závisí na velikosti objektů, které jsou do projektu zahrnuté a na objemu energie v nich spotřebovávaném. Obecně lze uvést, že při EPC projektech lze ušpóřit průměrně 15 až 20 % nákladů souvisejících s dosavadní spotřebou energie. Pokud se ovšem standardní technologická opatření spojí s investičně náročnějšími opatřeními typu zateplení, na které lze získat dotaci, mohou úspory dosáhnout například až 60-70 % z původních nákladů na spotřebu energie.

A na závěr, co je všechno potřeba učinit, aby se klientům vrátili vložené prostředky?

Primárně je důležité projevit zájem o poradenství v rámci programu ELENA, aby vůbec k přípravě projektu mohlo dojít. To se dá udělat využitím některého z kontaktů vůči NRB a vyplnit žádost o poradenství, která je dostupná na webu NRB www.nrb.cz/program-elena. Další proces již bude řízený ze strany NRB. ● (red)

Komerční prezentace PROmo 12/2021/10

Národní rozvojová banka nabízí kroky k úspoře

Josef Pátek, starosta Čelákovic, dvanáctitisícového města ve Středočeském kraji, podobně jako jeho kolegové a kolegyně napříč republikou, řeší problém rychle rostoucích cen energií. „Ve městě máme řadu energeticky náročných budov, jako jsou školy nebo bazény. Nyní se snažíme o snížení energetické náročnosti v provozu města. Chceme měnit budovy na energeticky úspornější a například osadit střechy solárními panely,” komentuje dění kolem cen energií Josef Pátek. A podobně jako on municipality řeší, co s tím. Jednou z možností je využití podpory Národní rozvojové banky z programu ELENA a projektů EPC (Energy Performance Contracting).

Možná se málo ví, že budovy jsou v Evropské unii největším spotřebitelem energie. Řada z nich je ekonomicky nevhodných

a ekologicky nedostačujících, což platí i pro ČR. Nejčastěji jsou to školy, bazény, nemocnice, kulturní zařízení a další veřejné instituce. Úspora energie u těchto staveb lze dosáhnout efektivnějším využíváním spotřebované tepelné i elektrické energie, zateplením budov, výměnou oken, modernizací osvětlení, případně i instalací solárních a fotovoltaických systémů.

Díky výše zmíněnému programu ELENA mají správci a vlastníci takových budov unikátní možnost zbavit se faktur s vysokými částkami za spotřebu energie a ještě pomoci životnímu prostředí. EPC totiž může umožnit splacení revitalizace z uspořené peníze za energii.

Pokud se města, obce či podnikatelé rozhodnou investovat do nemovitostí s vysokou energetickou náročností, mohou očekávat snížení

nákladů na spotřebu energie až o polovinu. Někdy se starostové obávají, že na takovou investici v rozpočtu nenajdou peníze. Nicméně, kdo si může dovolit platit provozní náklady v nevhodné budově, může financovat i její zlepšení. Klíčové je, že pokud se projekt správně nastaví, počáteční investici lze splatit v horizontu deseti až dvanácti let, a to pouze z úspory za energii.

EPC projekty jsou často spojované s poměrně složitým a nákladným procesem. Jen náklady na přípravu realizace dosahují milionů korun. Výhodou programu ELENA je úspora času i peněz. Národní rozvojová banka nabízí uhrazení 90 % nákladů na přípravu realizace EPC projektu. Přičemž pro podání žádosti stačí vyplnit jednoduchý formulář. ●

(tz, red)

Komerční prezentace PROmo 12/2021/11